

ELIS ÄR TVEKLÖST EN

TAX MED FLAX!

Strävåriga taxhannen Elis, 2 1/2 år, är en av landets mest meriterade taxhannar för sin ålder. Jaktjournalen var med på en rådjursjakt som började med klingande rådjursdrev på morgonen och slutade med iltransport till veterinär på natten.

Elis hade tur och överlevde, dessutom har han fortsatt att driva rådjur i pass och samla jaktprovsmeriter.

När Jonas Eriksson, Österåsen i norra Jämtland, första gången fick följa med på rådjursjakt med en drivande tax blev han helt såld på jaktformen.

Jonas är uppväxt i Västmanland och taxpremiären skedde hos Kalle Ohlström i Järlåsa utanför Uppsala. Kalle hade en taxhanne, Bonzo, som drev en get med kid som passerade i Jonas pass fyra gånger.

– Det var helt otroligt spän-

Det doftar rådjur i det frostnupna gräset när Jonas och Elis är på väg ut för ännu en jakttag i Tossberg.

nade, berättar Jonas, även om han den gången inte kom till skott.

Första taxen

När Jonas bearbetat intrycken från sin premiärjakt var det ingen tvekan om att detta var hans jaktform. Ganska direkt efteråt beställde han sin första tax. Valet föll på en tik, Högforsens Prilla, som föddes 1996.

Med Prilla följde ett antal goda jaktsäsonger som innebar skjutna rådjur och tio förstapris på jaktprov. Jonas lyckades även kvala in Prilla och deltog 2003 på Tax-SM. Tyvärr föll Prilla, som så många andra dugliga drevtaxar, offer för trafikdöden.

Egen uppfödning

Även om förlusten av Prilla var jobbig så fanns Elis, en valp efter Prilla och Vilgs Gusten, som väntade på att jagas in.

– Elis var jaktmogen väldigt tidigt och det första rådjuret sköts för honom på ett 45 minuter långt drev när han var åtta månader, berättar Jonas.

– Egentligen ska man gå med

valpar på vilttomma marker och sedan jaga i rådjurstäta områden, säger han.

I Elis fall blev injagningen inte helt enligt regelboken och direkt när han började driva rådjur passade Jonas och några kamrater med avsikt att skjuta.

– Det är viktigt att de som är med och jagar in en unghund kan stå stilla på pass och att de är beredda på att det kan ta lång tid innan en unghund får upp och börjar driva.

För Elis del gick injagningen perfekt och redan första hösten var han färdig jakthund.

Rådjuren i Tossberg

Under perioden med Prilla fick några jägare i Tossberg höra talas om Jonas tik och bjöd in ekipaget till rådjursjakt. Prilla drev och jägarna fick skjuta.

– När man har en bra drevtax är det sällan några problem med jaktmarker, berättar Jonas.

När Jaktjournalen är på besök samlas jägarna i köket hos Martin Johansson i Tossberg där dagens taktik och pass planeras.

När jägarna bänkat sig på

text & foto:
ROGER C ÅSTRÖM
ROGERC@
JAKTJOURNALEN.SE

Strävårigstaxen Elis har imponerat stort på jakter och jaktprov. Första hösten var han dock nära att stryka med efter att ha drabbats av magomvridning efter en jakttag vid Storsjön i Jämtland.

passen släpper Jonas sin tax på några odlingar i kanten av storskogen. Det tar bara några minuter innan Elis börjar väcka.

Efter ett par minuter släpper Elis spåret och återvänder till odlingskanten. Den här gången är det ingen tvekan. Väckskalet övergår omedelbart till drev och en ljudmatta rullar ut över skogen när Elis gör sin första bukt.

Rådjursfamilj

Efter en stund meddelar Lennart Pålsson att det har passerat en bock, en get och ett kid utom skotthåll i hans pass. Jonas passar på en liten kulle i västra kanten av en ungskog. Drevet kommer närmare och till sist så nära att jag tycker man borde se både rådjur och tax.

Rådjuren buktar extremt snävt på ett litet område i ungskogen och Elis driver med ett suveränt tätt och hörbart skall.

Bukt efter bukt går utan att rådjuren visar sig när drevmönstret plötsligt ändrar sig och vi börjar förstå att vi hamnat offside.

John Fredriksson ropar på radion och meddelar att en get

med två kid passerat utom hagelhåll och promenerat in i drevområdet.

Elis driver fortfarande efter en timme med mycket god kontakt och alla passkyttar sitter på helpänn med vetskapen om att det finns minst sex rådjur inne i säten.

Lydig

Jonas får meddelande på radion om var drevet går och först då viskar han upplysningsvis att det inte kommer att bli några problem att kalla in Elis om drevet skulle gå utanför jaktmarken.

– Elis är suveränt lydig och kommer direkt om jag visslar, säger Jonas.

Jonas första tax var lydig, men när den i fyraårsåldern lärde sig att inkallning betydde slutet på jakt dagen så slutade hon att lyda.

– När Prilla drev och jag visslade på henne så slutade hon driva ett par minuter. När hon passerat tillräckligt långt ifrån mig så började hon driva igen. Hon ville helt enkelt aldrig sluta driva.

När Elis lärde sig grunderna

för inkallning gjorde Jonas inte om misstaget. Elis kallades in både på sök och drev, men varje gång fick Elis återvända och fortsätta att jaga.

Jonas lärde även Elis att bryta jakten för en kortare förflyttning med bil. Därefter ett nytt släpp.

– Det visade sig senare att Elis alltid förknippar inkallning med nya äventyr och han har alltid fått högsta poäng på jaktprov för sin lydnad.

Under praktisk jakt är det även en fördel att snabbt kunna kalla in Elis om drevet lämnar marken och sedan göra ett nytt släpp.

Meriterad unghund

Elis har redan fem raka ettor på jaktprov varav två med drevcertifikat. Framgångarna har inneburit att Elis kvalat in till Tax-SM 2006 och Jonas har stora förväntningar på sin hund.

– En Norrlandstax måste kunna driva minst två timmar eftersom buktarna i skogslandet kan bli ganska stora, säger Jonas.

Elis jagades in på rådjur och är inte speciellt intresserad av vare sig hare eller älg.

– När han driver är det oftast rådjur och även räv.

Plötsligt smäller, som vanligt utan förvarning, ett studsarskott. Vi står stilla i andlös väntan på besked om vad som hänt. Elis driver fortfarande när Stefan Fredriksson meddelar att han skjutit en bock på sitt pass.

Utflykt

Nu börjar Jonas misstänka att Elis, som fortfarande driver, är på väg ut ur marken och bestämmer sig för att snabbt gå efter och vara beredd att kalla in Elis. Förmodligen har Elis fortsatt med geten och kidet och avståndet till jaktmarksgränsen blir snabbt allt mindre.

En av passarna, Martin Johansson, lyckas till sist komma nära drevet som efter skottet gick rakt ut mot den kraftigt trafikerade E 14. Endast 50 meter från vägen kallar Martin av taxen från

Elis, 2 1/2 år, sätter tänderna i och ruskar om drevbocken.

drevet. Elis kommer lydigt, okunnig om det farliga grannskapet.

Omstart

Jägarna samlas nere vid Martin Johanssons jaktkoja som ligger på en otroligt naturskön liten holme ett par meter ut från fastlandet. Kaffe, jaktsnack och inspektion av den fällda bocken.

Grabbarna beslutar sig för ett nytt släpp eftersom geten med de två kiden förmodligen är kvar inne i säten.

Efter omgruppering släpper Jonas åter sin tax. Elis hittar snabbt en löpa och börjar väcka. En av passkyttarna meddelar snart att Elis går på förmiddagens löpa och Jonas är snabb att kalla in honom.

Även nästa försök slutar med samma retur i den gamla löpan. Jonas börjar se lite lätt bekymrad ut och vi gör ett tredje försök. Den här gången fungerar inte Elis sök och Jonas misstänker att taxen bevåras av frosten och det skarpa underlaget.

En snabb inspektion av tassarna ger inget belägg för den teorin. Jonas verkar alltmer bekymrad och tvingas till sist avbryta jakten på grund av ett obefintligt sök.

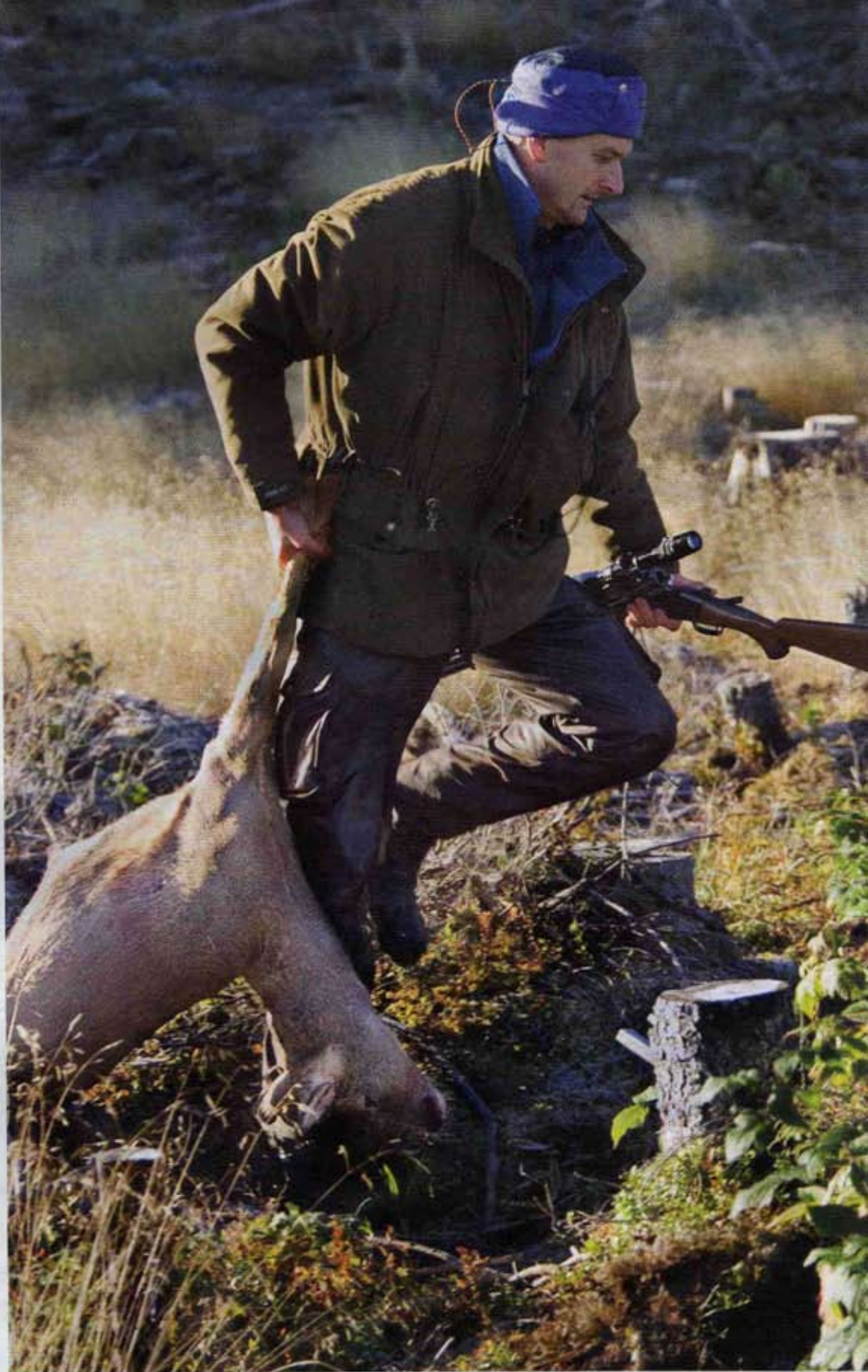
Visst händer det att hundar av en eller annan anledning har en sämre dag, men för Jonas verkar det vara en ny upplevelse.

Dödssjuk

Jägarna i Tossberg tog hand om det skjutna rådjuret och beslutade sig för att jaga även nästa dag. Jonas begav sig hem med sin tax och i bilen hem ventileras en mängd teorier om vad som orsakat eftermiddagens problem.

På kvällen gör Jonas ett sista besök i hundgården och finner att Elis är i dålig form. Han beslutar sig snabbt för att åka till veterinär. Vid midnatt kommer Jonas tillbaka med taxen och misstanken om att Elis drabbats av magomvridning. Vid tvåtiden på natten tvingas han återigen åka tillbaka till veterinären som magpumpar Elis.

Klockan sju på morgonen

Stefan Fredriksson satt på rätt pass och fick skjuta en bock efter en dryg timmes drev.

akutopereras Elis för magomvridning på djurkliniken i Östersund.

Operationen lyckas och efter tio dagar är Elis helt återställd. För Jonas var det naturligtvis glädjande att Elis överlevde, även om operationen innebar att han gick miste om sin SM-start. Någon repris på jakten i Tossberg blev det aldrig. Samma morgon som Elis opererades föll närmare 40–80 centimeter snö i norra Jämtland och satte stopp för samtliga jakthundars framfart i skogarna.

Jaktprovsframgångar

Sex veckor efter den olycksaliga jaktdagen fick Elis driva rådjur igen. Nypremiären skedde under ett jaktprov på Åland och det

resulterade i ytterligare ett förstapris och ett drevcertifikat. Elis jagade som tidigare och säkrade lätt sitt finska jaktchampionat.

Stärkt av framgångarna i öster startade Jonas sin hund i Norge i slutet av året och även där gick tax och rådjur som på räls. Jaktprovet resulterade återigen i ett förstapris och därmed är Elis nu också nordisk jaktchampion.

Goda rådjursmarker

För Jonas som är uppväxt i rådjurståta Mälardalen har flytten till Östersund inte blivit något avbräck i rådjursjakterna.

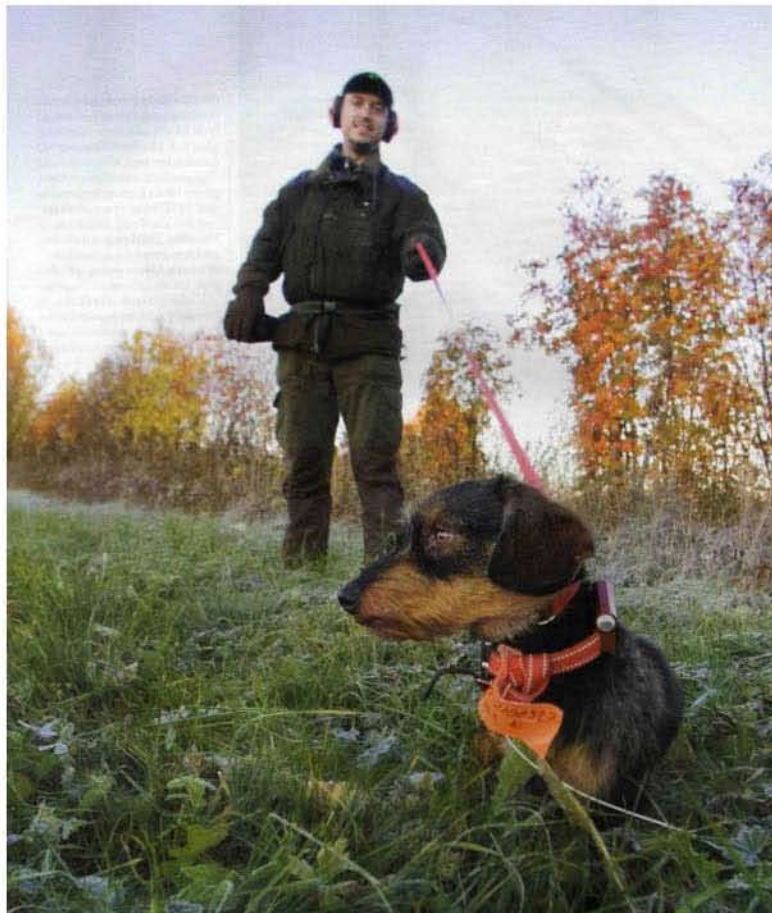
– Vi har en stark rådjursstam som dessutom verkar vara på uppgång, säger han. Jaktproven på Norderön och jakterna kring

Storsjön bjuder på verkliga upplevelser även för jägare som är vana vid Mellansveriges rådjursstammar.

Jonas och Elis har framtiden för sig. Elis är fortfarande i början av sin karriär och Jonas har nöjet att se fram emot många års rådjursdrev med sin jaktprovstjärna.

– Det är bara att hoppas att lodjuren inte invaderar markerna igen, för då är det kört med rådjuren.

Mot lodjuren har varken duktiga hundar eller passionerade jägare en chans. Lodjuren är mästare på att jaga rådjur och lämnar sällan något kvar, vare sig till taxar eller jägare, där de drar fram. ■

Jonas Eriksson, Österåsen, med sin ögonsten, strävårstaxen Elis. I bakgrunden jaktlaget i Tossberg. Från vänster: Lennart "Pålle" Pålsson, Krokombom, John Fredriksson, Frösön, Stefan Fredriksson, Östersund, Lars-Erik Johansson, Tossberg, Martin Johansson, Tossberg.

Stefan och John Fredriksson i full färd med att flå bocken.

